

OBRAZLOŽENJE

Gradonačelnik Grada Jastrebarskog razmotrio je i utvrdio Prijedlog zaključka o zajedničkom pokretanju postupka za ocjenu suglasnosti članaka 26., 86., 138., 148., 208., 227., 228., 236. i 238. Zakona o prostornom uređenju s Ustavom Republike Hrvatske Gradskoj skupštini na razmatranje i donošenje.

Zahtjevom za pokretanje postupka ocjene Zakona o prostornom uređenju predlaže se ukidanje članaka 26., 86., 138., 148., 208., 227., 228., 236. i 238. u dijelu ili u cijelosti. Argumenti u prilog osporavanja ustavnosti članaka 26., 86., 138., 148., 208., 227., 228., 236. i 238. Zakona o prostornom uređenju proizlaze iz činjenice da se osporenim odredbama grubo narušava izvršavanje ovlasti te neposredno zadire u ustavni položaj i samoupravni djelokrug jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u području prostornog uređenja.

Ustav Republike Hrvatske jamči lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu kao ustavnu kategoriju (članci 128. i 129.a), a poslovi prostornog i urbanističkog planiranja u ustavnom su tekstu izrijekom prepoznati kao poslovi od lokalnog značenja. Iz toga proizlazi da zakonodavac ima pravo normativno uređivati sustav prostornog planiranja, ali ne i normativnim mehanizmima isprazniti njegov stvarni samoupravni sadržaj. Zakonsko uređenje mora jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave ostaviti stvarni prostor za razvojno, plansko i provedbeno odlučivanje o sadržaju.

Osporenim odredbama uvode se instrumenti koji prelaze okvir klasičnog nadzora zakonitosti i zadiru u sadržajnu dimenziju planskog odlučivanja. To se osobito očituje u: mogućnosti nalaganja izmjena prostornih planova i obustave njihove primjene od strane središnjeg tijela, uvođenju krutih i univerzalnih rokova za izradu planova i komunalno opremanje prostora neovisno o kapacitetima i financijskim mogućnostima pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te posljedično prebacivanje samoupravne nadležnosti na privatne investitore, pokretanje i vođenje urbane komasacije bez suglasnosti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, priuštivo stanovanje bez sudjelovanja i suglasnosti jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, sankcioniranju tih jedinica zbog nepostupanja po upravnim nalogima u području planskog odlučivanja te automatiziranom prestanku važenja prostornih planova po sili zakona.

Takva kombinacija mjera ima za posljedicu transformaciju prostornog planiranja iz područja samoupravne razvojne politike u područje pojačane upravne kontrole, u kojem jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave zadržavaju formalnu nadležnost donošenja planova, ali uz bitno sužen prostor stvarnog odlučivanja. U praktičnom učinku, sustav se pomiče od modela samoupravnog planiranja uz nadzor zakonitosti prema modelu centralno usmjeravanog planskog sustava uz mogućnost upravne intervencije u sadržaj planskih rješenja.

Slijedom toga, gradonačelnik Grada Jastrebarskog predlaže Gradskom vijeću da razmotri i prihvati prijedlog Zaključka o zajedničkom pokretanju postupka za ocjenu suglasnosti članaka 26., 86., 138., 148., 208., 227., 228., 236. i 238. Zakona o prostornom uređenju s Ustavom Republike Hrvatske, s prijedlogom Zahtjeva za ocjenu suglasnosti Zakona o prostornom uređenju s Ustavom Republike Hrvatske, u predloženom tekstu.